

Ministerie van Financiën
T.a.v.: Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst,
Marnix van Rij
Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
9 mei 2022	Reactie internetconsultatie coronabelastingschulden	22/ALG/15351	-

Doorkiesnummer
T [tel] 020-3010301

Geachte heer Van Rij,

Met deze brief maken wij, Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de openbare internetconsultatie over Coronabelastingschulden. Hieronder zullen wij de acht vragen die gesteld worden in het consultatiedocument aflopen en van input voorzien.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Vraag 1 van 8

1a. In welke sector bent u werkzaam?

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) is de bij wet ingestelde organisatie die onder andere belast is met het bevorderen van de goede beroepsuitoefening van haar leden (registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten).

1b. Wat is de omvang en rechtsvorm van uw bedrijf?

De NBA is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie (PBO) met rechtspersoonlijkheid. In het accountantsregister van de NBA staan alle accountants in Nederland ingeschreven. Accountants zijn onder meer werkzaam in de openbare praktijk en leveren daarbij diensten aan ondernemingen die bijvoorbeeld bestaan uit het opstellen van jaarrekeningen, het controleren van jaarrekeningen en het leveren van (financiële) adviezen aan ondernemers. Verder zijn accountants werkzaam bij de overheid, als intern accountant en in het management van organisaties.

Ze vormen tezamen een brede, pluriforme beroepsgroep van ruim 21.000 professionals met gemeenschappelijke gedragsregels. Integriteit, objectiviteit, deskundigheid en zorgvuldigheid, geheimhouding en professioneel gedrag zijn essentiële waarden voor iedere accountant.

Vraag 2 van 8

2a. Wat vindt u van het beleid en aanpak m.b.t. de corona-belastingschulden waarvoor u of uw achterban uitstel van betaling heeft gehad?

Voor de bedrijven die door de Corona-maatregelen zijn getroffen en waarbij onze accountants in business werkzaam zijn en voor de ondernemers die door accountants in de openbare praktijk worden bediend, is het goed geweest dat de overheid bij aanvang van de pandemie met maatregelen is gekomen (waaronder het uitstel van belastingschulden) die uniform en snel toepasbaar waren. Wel zijn wij van mening dat het goed was geweest als er op enig moment een meer gedifferentieerd beleid was gevoerd.

2b. Kunt u dit toelichten?

Het was goed geweest als ondernemingen eerder gestimuleerd dan wel gedwongen waren om na te denken over hun levensvatbaarheid op lange termijn. Nu is er een categorie bedrijven die een schuldenlast heeft opgebouwd waarbij het maar de vraag is of die in staat zullen zijn om deze ooit terug te betalen.

Daarnaast denken wij dat niet alleen het terugbetalen van belastingschulden maar ook het betalen van andere tijdens de corona-periode opgebouwde schulden bij een deel van de ondernemingen tot problemen gaat leiden.

We maken ons dan ook zorgen dat de Belastingdienst nu een separaat traject lijkt te gaan volgen voor het innen van specifiek belastingschulden. Veel van de betrokken ondernemers hebben niet alleen corona-belastingschulden, maar ook schulden bij andere overheidsinstanties en bij private bedrijven of personen (waaronder familie). Wij doen hierbij een krachtige oproep om alsnog minimaal vanuit de overheid één aanpak te creëren voor het terugbetalen van corona-schulden aan de overheid waaronder naast belastingschulden bijvoorbeeld ook te veel ontvangen NOW, TVL en dergelijke.

Vraag 3 van 8

3a. Verwacht u knelpunten bij het aflossen van de opgebouwde (corona)belastingsschuld voor ondernemers?

Er is een categorie ondernemers die niet in staat zullen zijn om hun belastingschulden tijdig en/of volledig terug te betalen. Daar worden onze leden nu al mee geconfronteerd.

3b. Zo ja, welke knelpunten en in welke sector(en)?

De knelpunten doen zich vooral voor bij bedrijven die door de lockdowns zijn getroffen en niet in staat zijn geweest om de omzetschade die tijdens deze periodes zijn ontstaan in te halen. Daarbij is er een categorie bedrijven die ook niet in aanmerking kwam voor de NOW of de TVL.

Ook verwachten wij knelpunten bij bedrijven die te veel ontvangen NOW- of TVL-bedragen moeten terugbetalen en/of ook te maken hebben met achterstallige betalingen aan financiers of verhuurders.

Op basis van signalen van onze leden zien wij die problemen vooral bij:

1. Persoonlijke en zakelijke dienstverlening
2. Horecaondernemingen
3. Detailhandel
4. Bedrijven actief in de leisuresector
5. Bedrijven actief in de eventensector

3c. Welke cijfers/signalen heeft u die genoemde knelpunten kunnen onderbouwen?

De signalen zijn nu nog anekdotisch. Dit komt omdat er op dit moment nog niet hoeft te worden afgelost bij de Belastingdienst. Maar onze leden verwachten dat in de periode vanaf oktober 2022 bij een deel van hun ondernemers de problemen zich snel op zullen stapelen. Daarbij dient bedacht te worden dat een deel van deze ondernemers ook te maken heeft met de gevolgen van het sanctiebeleid in verband met de huidige Oekraïne oorlog. Maar ook het ESG-beleid en de daarvoor benodigde investeringen kan voor nieuwe problemen zorgen.

3d. Welke oplossingsrichtingen ziet u voor deze knelpunten en waarom?

De eerste stap die noodzakelijk is betreft het vergroten van het bewustzijn met betrekking tot het tijdig signaleren van terugbetalingsproblemen.

De bijdrage die NBA wil leveren is dat we onze leden vragen om te inventariseren welke ondernemers (mogelijk) in de problemen gaan komen. Aanvullend roepen we onze leden op om in gesprek te gaan met hun klanten en gecontroleerde entiteiten over mogelijke oplossingen.

Daarnaast zien wij de KvK ook al de nodige acties onderneemt. Evenwel denken wij dat het goed is om een campagne richting alle ondernemers met belastinguitstel op te zetten om hen te motiveren, al dan niet in samenspraak met hun accountant, te onderzoeken of ze hun schulden tijdig en volledig terug kunnen betalen. Wellicht dat een simpele tool als een terugbetalingsscan hierbij kan helpen. De tool kan dan geplaatst worden op diverse sites van de overheid, de Belastingdienst, KvK maar ook op de site van de NBA, de Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen (NOAB) en het Register Belastingadviseurs (RB).

Vraag 4 van 8

4. Hoe kan de Belastingdienst vanuit het perspectief van dienstverlening, bijdragen aan het verminderen van eventuele knelpunten?

De eerste stap is het creëren van bewustwording bij de ondernemers die mogelijk in de problemen gaan komen. Dit vraagt om een actieve campagne. Waarbij de Belastingdienst er goed aan doet om ondernemers te verwijzen naar hun accountant, administrateur, belastingadviseur om eventuele betalingsproblemen te objectiveren. Daarna zal de ondernemer in samenspraak met zijn accountant of adviseur aan de slag moeten om het probleem op te lossen. Daarbij is het belangrijk dat ondernemers, accountants en adviseurs weten welke positie de Belastingdienst in gaat nemen als er een verzoek wordt gedaan om mee te werken aan een schuldsanering.

Ook adviseren wij om een team van levensvatbaarheidsdeskundigen op te richten waarmee accountants en belastingadviseurs vooroverleg kunnen voeren over oplossingen voor mogelijke problemen. Hoe eerder er namelijk overleg wordt gevoerd hoe groter de kans dat er een goede oplossing wordt gevonden. Daarbij tekenen wij aan dat de Belastingdienst er primair is om belasting te innen. Het ondersteunen van bedrijven met levensvatbaarheidsproblemen is een intensief traject en vraagt om een kennis en menskracht. Wij zien hierin voor de Belastingdienst nog wel de nodige uitdagingen.

Vraag 5 van 8

5a. Wat is uw beeld van de ontwikkeling van liquiditeit en solvabiliteit bij uw bedrijf of bij uw achterban?

Op basis van signalen van onze leden, maar ook op basis van de zogenaamde Kleinbedrijvenindex zien wij dat met name bij eenmanszaken en het micro- en kleinbedrijf de solvabiliteit verdampt en niet voldoet aan een solvabiliteit van 20%. Daarnaast hebben bedrijven een positieve liquiditeitspositie opgebouwd omdat ze gebruik hebben gemaakt van het uitstel van belastingen, NOW en TVL.

Daarom is het beter voor het inzicht om het totaal van deze schulden te verrekenen met de huidige bank- en kaspositie en dan blijkt in veel gevallen dat de liquiditeitspositie verslechterd is in de afgelopen twee jaar.

5b. Heeft u of uw achterban voldoende ruimte voor noodzakelijke bedrijfsinvesteringen en voor schuldaflossing?

Uit de signalen die we nu krijgen blijkt dat er een categorie ondernemers is die niet in staat is of zal zijn om de noodzakelijke bedrijfsinvesteringen te doen en daarbij ook nog af te lossen.

5c. Kunt u dit toelichten?

Ondernemers hebben niet alleen maar te maken met de Corona-pandemie, ze moeten ook aan de slag met de voortgaande digitalisering, nieuwe ESG-voorschriften. Daarnaast hebben ze te maken met arbeidsmarktvaagstukken en de beschikbaarheid van grondstoffen. Dat houdt in dat ondernemers aan de slag moeten met hun bedrijfs- en verdienmodel. Daarbij is het belangrijk dat er ruimte is om te investeren. Daarnaast moeten deze bedrijven hun schulden aflossen. Wij voorzien dat de terugbetalingsproblemen zich vanaf oktober 2022 zullen opstapelen. Veel ondernemers zullen nog wel in staat zijn om de eerste zes, twaalf maanden te voldoen aan hun aflossingsverplichting van belastingenschulden maar zullen daarna alsnog in de problemen komen.

Vraag 6 van 8

6a. In hoeverre hoort u signalen dat in de kern gezonde bedrijven in betalingsproblemen komen?

Een aantal leden wordt geconfronteerd met betalingsproblemen van in de kern gezonde bedrijven. Zij zijn nu aan de slag met een oorzakenanalyse en het in kaart brengen van de aflossingsruimte voor de komende 24 maanden.

6b. Verwacht u hiervan een toename en in welke sectoren?

Dit aantal zal mede, omdat er de komende periode nog heel wat jaarrekeningen over 2021 worden opgeleverd, toenemen. De sectoren die hiermee het meest te maken krijgen betreffen:

1. Persoonlijke en zakelijke dienstverlening
2. Horecaondernemingen
3. Detailhandel
4. Bedrijven actief in de leisuresector
5. Bedrijven actief in de evenementensector

6c. Wat verwacht u hierbij van de Belastingdienst, naast de betalingsregeling van vijf jaar en de bestaande mogelijkheden voor sanering?

Wij verwachten dat de Belastingdienst de samenwerking zoekt met UWV en RVO om goed zicht te krijgen op het totaal van overheidsschulden dat moet worden terugbetaald. Daarnaast denken wij dat het goed is om aan het begin van de terugbetalingsregeling periode meteen schoon schip te maken bij ondernemingen die op termijn niet in staat zullen zijn om hun schulden volledig terug te betalen. Dat is effectiever dan ieder jaar opnieuw vast te stellen welke ruimte er wel of niet is. In die zin betwijfelen we of het verlengen van de aflosperiode naar meer dan vijf jaar bijdraagt aan de levensvatbaarheid noch aan een hogere belastingopbrengst. We kunnen ons wel voorstellen dat hiervan in individuele gevallen van wordt afgeweken.

Vraag 7 van 8

7a. Verwacht u faillissementen? Zo ja, kunt u dit toelichten naar sector, omzet van het bedrijf en de rechtsvorm?

Wij verwachten zeker een toename van faillissementen. Oorzaken daarvan zijn een opstapeling van problemen die bovenop de coronaschulden komen zoals de sterke inflatie, het niet kunnen vinden van personeel, langdurige verstoringen in de logistieke keten, het niet beschikbaar zijn van grondstoffen of halffabricaten, het niet kunnen doen van noodzakelijke investeringen wegens gebrek aan financieringen en het feit dat noodzakelijke vergunningen niet (kunnen) worden afgegeven.

7b. Kunnen ondernemers/kunt u de weg vinden naar juiste instanties?

Een ondernemer die er 'doorheen' zit probeert wegens gebrek aan geld en middelen meestal zelf zijn of haar problemen op te lossen. Daarom is het belangrijk dat de overheid samen met accountants en adviseurs werkt om deze groep ondernemers te bereiken.

Vraag 8 van 8

8. Welke mogelijke problemen ziet u bij ondernemers om te stoppen met het bedrijf, indien de situatie daarom vraagt?

Veel ondernemers blijven met een restschuld zitten en omdat ze dat weten, rekken zij het moment om te stoppen op. Het zou goed zijn als er voor ondernemers die willen dan wel moeten stoppen een adequate saneringsregeling komt inclusief een gedeeltelijke kwijtschelding van schulden opdat er voldoende financiële ruimte en levenslust overblijft om op een andere manier dienstbaar te zijn voor de maatschappij.

Tot slot

Ten slotte een opmerking over het memo 'Tijdelijke instructie voor de behandeling van verzoeken om sanering van ondernemers die gedurende de coronacrisis in financiële nood

zijn (Tijdelijke instructie saneringen)' d.d. 18 maart 2022. Hierin wordt aangegeven dat een van de voorwaarden voor een positieve beoordeling van een dergelijk saneringsverzoek door de Belastingdienst een positieve beoordeling over de levensvatbaarheid van de onderneming door een bank, een accountant of een herstructureringsdeskundige is. De NBA gaat graag het gesprek aan met het ministerie van Financiën en de Belastingdienst aan over de vraag of en zo ja in welke rol accountants in dat proces een rol kunnen spelen.

Samenvattend

De NBA reageert met deze brief op de internetconsultatie coronabelastingsschulden.

Kernpunten voor de NBA zijn:

- Het is van belang dat de overheid één aanpak creëert voor het terugbetalen van coronaschulden (waaronder belastingschulden);
- Het verlengen van de aflosperiode naar meer dan vijf jaar draagt niet bij aan de levensvatbaarheid van bedrijven, we kunnen ons wel voorstellen dat hiervan in individuele gevallen van wordt afgeweken;
- Het instellen van een adequate saneringsregeling inclusief een gedeeltelijke kwijtschelding van schulden helpt ondernemers om op een andere manier dienstbaar te zijn voor de maatschappij.

We hopen met deze inbreng een nuttige bijdrage te kunnen leveren aan de vraagstukken die leven rondom de coronabelastingsschulden, maar ook breder de opgelopen schulden door de coronapandemie. Mochten er naar aanleiding van deze brief nog vragen zijn, dan beantwoorden wij die graag.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de NBA,

Kris Douma
Voorzitter

